

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/16/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113205088
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113205088.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu: R. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, zastúpený: Ochrana spotrebiteľom a vlastníkom bytov so sídlom Košice, Park Angelinum 18, právne zastúpený: JUDr. Darina Solárová, advokátka so sídlom Košice, Škultétyho č. 3 proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., IČO: 31 690 904, so sídlom Košice, Garbiarska 2, právne zastúpený: JUDr. Gabriel Gulbiš, advokát so sídlom Košice, Němcovej 22, o zrušení rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu T. č.k. 15C 48/2013-267 zo dňa 19.11.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

Okresný súd T. rozsudkom č.k. 15C 48/2013-267 zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C 2944/2012 zo dňa 19.01.2012, ďalej zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C 2930/2012 zo dňa 19.01.2012. Rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok odôvodnil tým, že medzi účastníkmi konania boli uzatvorené poisťné zmluvy, ktoré sú zmluvami spotrebiteľskými. V predmetnom konaní sa žalobca domáha zrušenia rozhodcovských rozsudkov z dôvodu, že nemal možnosť riadne sa pred súdom vyjadriť v konaní o zaplatenie dlžnej čiastky. Súd posudzoval, či rozhodcovská doložka obsiahnutá vo všeobecných poisťných podmienkach a osobitných zmluvných dojednaniach bola individuálne dojednaná. Uviedol, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v článku XV. Všeobecných poisťných podmienok (ďalej aj „VPP“) s názvom „Rozhodcovské konanie“ a aj v osobitných dojednaniach, je súčasťou dlhého neprehľadného textu písaného malými písmenami. Individuálnym dojednaním môže byť dojednanie vtedy, ak spotrebiteľ má možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, čo rozhodne nie je tento prípad. Rozhodcovská doložka znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si iný spôsob prípadného riešenia sporu a núti ho v prípade, že k sporu dôjde, podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Obrana žalovaného spočívala v tom, že ak by spotrebiteľ nepodpísal sporné osobitné zmluvné dojednanie, nevzťahovala by sa na neho rozhodcovská doložka. S touto argumentáciou nie je možné súhlasiť, pretože súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky a v prípade, že by žalobca rozhodcovskú doložku v osobitných dojednaniach nepodpísal, platil by stále text obsiahnutý v článku XV VPP. Napriek tvrdeniam žalovaného, že rozhodcovská doložka bola dojednaná individuálne, súd túto skutočnosť nemá za preukázanú. Nakoľko v prejednávanej veci súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka nebola dohodnutá platne, zrušil predmetné rozhodcovské rozsudky. O trovách konania rozhodol v súlade s § 151 ods. 3 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Navrhol, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žalobu zamietne alebo rozsudok zruší a vec vráti súdu prvého stupňa

na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné, keďže tvrdí, že rozhodcovská doložka nebola platne dohodnutá a spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach. Súd však neuvádza, o akú nevyváženosť v právach a povinnostiach ide. Súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal žalovaným predkladané dôkazy, ktorými sú všeobecné poisťné podmienky a osobitné zmluvné dojednania. Z takto neúplne zisteného skutkového stavu súd vyvodil nesprávny právny záver o tom, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná. Súd nesprávne vyložil právnu normu keď tvrdil, že rozhodcovská doložka znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si iný spôsob riešenia sporu a núti ho v prípade, že k sporu dôjde, podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Ani z rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve nevyplýva, že spory s dodávateľom je oprávnený riešiť výlučne rozhodcovský súd. Súd neúplne zistil skutkový stav, z čoho následne vyvodzuje aj nesprávny právny záver. Súd totiž nezobral do úvahy celý listinný dôkaz, ktorými sú všeobecné poisťné podmienky, ale zaoberá sa len časťou, ktorá vyhovuje jemu. Súd sa v rozhodnutí nezaoberal právnymi argumentmi žalovaného, nevyporiadal sa ani s tým, prečo predložené dôkazy vyhodnotil za právne irelevantné alebo nesprávne. Súd svojou nečinnosťou zaťažil konanie procesnými vadami keď vychádzal z nezákonne získaného dôkazu - výsluchu sprostredkovateľky poistenia, pretože pri dokazovaní nerešpektoval povinnosť mlčanlivosti uloženú sprostredkovateľovi poistenia zákonom 340/2005. Súd svojim konaním poprel význam písomnosti právnych úkonov. Konanie súdu vykazuje známky svojvôle pri nariadení dokazovania a hodnotení dôkazov. Súd založil svoje závery na základe tvrdení, ktoré vyplynuli z nezákonného dôkazu a výpovede zaujatej účastníčky konania majúcej vo veci právny záujem. Záver súd nemôže obstáť, pretože je v rozpore so skutkovým stavom, ktorý potvrdzujú listinné dôkazy. Strany sa o dôvodoch, na ktorých súd hodlal založiť svoje rozhodnutie, dozvedeli až v samotnom rozhodnutí.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovým stavom zistený súdom prvého stupňa a s jeho právnymi závermi. Dojednaná rozhodcovská doložka bola obsiahnutá v predtlačnom formulári vo Všeobecných poisťných podmienkach uzatvorených v zmluve. Teda už podpisom zmluvy žalobkyňa uzavrela aj rozhodcovskú doložku. Dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, ktorou sa spotrebiteľ zaviazal, že všetky spory vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (§ 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka). Jej neprijateľnosť by mohla byť vyvrátená iba dôkazom o individuálnom dojednaní takejto doložky, takéto dôkazy v konaní neboli vykonané a takýto skutkový stav nebol preukázaný. Ani skutočnosť, že žalobkyňa mohla od dojednanej rozhodcovskej doložky následne odstúpiť, nemožno považovať za dôkaz o individuálnosti jej dojednania. Podstatný je spôsob a forma dojednania zmluvnej podmienky, nie možnosť od dojednanej zmluvnej podmienky odstúpiť.

Osobitné zmluvné dojednanie v poisťnej zmluve, kde poisťník a poisťovňa vyjadrili obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu, že sa na miesto súdneho konania podrobia rozhodcovskému konaniu, nie je platným dojednaním rozhodcovskej doložky. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.3.2012, podľa ktorého rozhodcovská doložka žalovaného je neplatná z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola totiž dohodnutá už podpisom poisťnej zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú aj predtlačný formulár VPP pre životné poistenie a teda rozhodcovská doložka obsiahnutá v článku XV., a to bez ohľadu na to, či účastníci podpísali osobitné zmluvné dojednanie odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku uvedenú v poisťných podmienkach.

Všetky tieto závery viedli k následku - zrušeniu rozhodcovského rozsudku postupom podľa § 40 ods. 1 písm. c) Zákona o rozhodcovskom konaní, teda bolo preukázané, že rozhodcovská doložka nebola dohodnutá platne. Všetky tieto závery sú správne a vychádzajú z vykonaných dôkazov.

Nie je povinnosťou súdu vykonať všetky dôkazy navrhované účastníkmi konania. Súd prvého stupňa správne vychádzal z vykonaného dôkazu - všeobecných poisťných podmienok a jeho častí, dôležitých pre rozhodnutie. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je preskúmateľné, je z neho zrejmé, z ktorých skutočností súd vychádzal a ako ich právne hodnotí. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p.. O trovách

odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 4 O.s.p., teda o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o trovách konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.